

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/40918,ul-Lampeggo-Alfreda.html>
23.03.2026, 20:46

ul. Lampeggo Alfreda

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Alfred Lampe (1900-1943) działacz komunistyczny, członek Biura Politycznego Komunistycznej Partii Polski w latach 1929-1932.

Urodził się w Warszawie w rodzinie robotniczej żydowskiego pochodzenia. W latach 1918-1921 należał do Żydowskiej Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Poalej Syjon (Robotnicy Syjonu).

W 1921 r. Lampe został członkiem i aktywistą Komunistycznej Partii Polski (KPP) – polskiej sekcji Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu) z siedzibą w Moskwie. W 1926 r. został członkiem Komitetu Centralnego KPP, a w 1929 r. członkiem Biura Politycznego KPP. Skierowany do Moskwy, pracował w tzw. czerwonej Międzynarodówce Związków Zawodowych – jednej ze struktur propagujących stalinizm wśród robotników w innych krajach.

W 1933 r. został skierowany do prowadzenia Sekretariatu KC KPP. Za antypaństwową działalność komunistyczną był w Rzeczypospolitej Polskiej kilkakrotnie aresztowany. Po raz pierwszy już w 1922 r., w efekcie czego otrzymał wyrok jednego roku pozbawienia wolności. Ponownie w więzieniu znalazł się w 1933 r. Odbywanie kolejnego wyroku za działalność antypaństwową przerwał wybuch II wojny światowej.

1 września 1939 r. Lampe wydostał się z więzienia w Rawiczu i udał na wschód, na obszary okupowane po 17 września 1939 r. przez Armię Czerwoną. Był dyrektorem fabryki, pracownikiem obwodowej komisji planowania w strukturach okupacyjnej administracji sowieckiej. Był nieformalnym przywódcą środowiska komunistów, zgromadzonych przez władze sowieckie w Białymstoku. Pozostawał wówczas w ścisłych kontaktach z Marcelim Nowotką i Pinkusem Finderem.

W porozumieniu z Wandą Wasilewska w 1940 r. skierował do Stalina apel o przyjmowanie byłych członków KPP do Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) z zaliczeniem ich stażu w KPP. Po ataku Niemiec na ZSRS został ewakuowany w głąb ZSRS. Już wtedy postulował stworzenie z Polaków jednostek przy Armii Czerwonej.

Był redaktorem i członkiem redakcji sowieckich pism polskojęzycznych „Nowe Widnokreği” oraz „Wolna Polska” – organu prasowego stworzonego na polecenie Stalina Związku

Patriotów Polskich.

W swoich pismach i artykułach Lampe wpisywał się w stalinowskie działania propagandowe przeciw władzom państwowym walczącej o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z wytycznymi Stalina opowiadał się za ponowną sowiecką aneksją polskich ziem wschodnich.

Przed śmiercią zdążył przygotować założenia programowe tworzonych przez Stalina struktur Polskiego Komitetu Narodowego – mającego spełniać funkcję władzy narzuconego Polakom alternatywnego państwa, w pełni podporządkowanego Sowietom.

Zmarł nagle na zawał serca w końcu 1943 r.

(ELPz, MKKr)